

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor, Pitic Mariana,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către partea vătămată Zaițev Pavel, de către avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatelor și inculpatele Capcelea Galina și Iacovenco (Loghin) Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Capcelea Galina xxxxx, născută la xxxxx, originară din xxxxx, xxxxx și domiciliată în xxxxx

Iacovenco (Loghin) Natalia xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată în xxxxx

Climciuc Anna xxxxx, născută la xxxxx, originară din xxxxx și domiciliată în xxxxx

Termenul de examinare:

Prima instanță: 03.10.2012 – 28.12.2016;

Instanța de apel: 13.03.2017 – 12.12.2017;

Instanța de recurs: 19.09.2018 – 22.01.2019;

Instanța de apel: 19.03.2019 – 15.05.2019;

Instanța de recurs: 23.01.2020 – 09.02.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 decembrie 2016:

- a fost încetat procesul penal în privința lui **Capcelea Galina**, învinuită în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție;

- a fost încetat procesul penal în privința lui **Loghin (Iacovenco) Natalia**, învinuită în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de

prescripție;

- a fost încetat procesul penal în privința lui **Climciuc Anna**, învinuită în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

A fost încetat procesul civil în privința acțiunii civile cu privire la încasarea prejudiciului cauzat, din contul inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna în beneficiul persoanei juridice SRL „Donteh Plus”, cu informarea reclamantului că în temeiul art. 266 alin. (2) Cod de procedură civilă, nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

A fost respinsă acțiunea civilă înaintată de către Zaițev Pavel cu privire la încasarea prejudiciului cauzat din contul inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna.

A fost anulat sechestrul aplicat pe bunurile mobile și imobile și pe mijloacele financiare în limita valorii acțiunii de 11 067 778 lei, ce aparțin inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, aplicat prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că:

Capcelea Galina, activând în calitate de contabil-șef al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 2 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Loghin Natalia, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil și cet. Climciuc Anna, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de manager de vânzări, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin introducerea datelor false în documentația contabilă a întreprinderii în care activau, pe parcursul anilor 2006-2009, acționând astfel, contrar obligațiilor de serviciu, au lipsit întreprinderea SRL „Donteh Plus” de mijloace bănești în sumă totală de 374 631 lei și de marfă în sumă de 132 419 lei, stabilite ca lipsă conform raportului de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 seria BB002066, astfel, cauzându-i agentului economic nominalizat, prin abuz de încredere, o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 507 050 lei.

Tot ea, activând în calitate de contabil-șef al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 2 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Loghin Natalia, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil și cet. Climciuc Anna, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de manager pe vânzări, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a introdus, conform raportului de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1487 din 08 iulie 2012, date vădit false și a

contrafăcut semnătura directorului întreprinderii SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel, în conținutul dispozițiilor de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007 și nr. 43 din 05 aprilie 2008, cauzându-i agentului economic nominalizat o daună materială în proporții deosebit de mari.

Iacovenco (Loghin) Natalia, activând în calitate de contabil al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 3 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Capcelea Galina, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil-șef și cet. Climciuc Anna, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de manager de vânzări, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin introducerea datelor false în documentația contabilă a întreprinderii în care activau, pe parcursul anilor 2006-2009, acționând astfel, contrar obligațiilor de serviciu, au lipsit întreprinderea SRL „Donteh Plus” de mijloace bănești în sumă totală de 374 631 lei și de marfă în sumă de 132 419 lei, stabilite ca lipsă conform raportului de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 seria BB002066, astfel, cauzându-i agentului economic nominalizat, prin abuz de încredere, o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 507 050 lei.

Tot ea, activând în calitate de contabil al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 3 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Capcelea Galina, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil-șef și cet. Climciuc Anna, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de manager pe vânzări, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a introdus, conform raportului de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1487 din 08 iulie 2012, date vădit false și a contrafăcut semnătura directorului întreprinderii SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel, în conținutul dispozițiilor de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007 și nr. 43 din 05 aprilie 2008, cauzându-i agentului economic nominalizat o daună materială în proporții deosebit de mari.

Climciuc Anna, activând în calitate de manager de vânzări al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 4 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Capcelea Galina, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil-șef și cet. Loghin Natalia, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin introducerea datelor false în documentația contabilă a

întreprinderii în care activau, pe parcursul anilor 2006-2009, acționând astfel, contrar obligațiilor de serviciu, au lipsit întreprinderea SRL „Donteh Plus” de mijloace bănești în sumă totală de 374 631 lei și de marfă în sumă de 132 419 lei, stabilite ca lipsă conform raportului de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 seria BB002066, astfel, cauzându-i agentului economic nominalizat, prin abuz de încredere, o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 507 050 lei.

Tot ea, activând în calitate de manager de vânzări al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 4 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Capcelea Galina, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil-șef și cet. Loghin Natalia, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a introdus, conform raportului de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1487 din 08 iulie 2012, date vădit false și a contrafăcut semnătura directorului întreprinderii SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel, în conținutul dispozițiilor de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007 și nr. 43 din 05 aprilie 2008, cauzându-i agentului economic nominalizat o daună materială în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, și anume, *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*, și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, și anume, *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficial false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de către două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice*.

2.1. Prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, din art. 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, și anume, *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, săvârșită de două sau mai multe persoane*.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Capcelea Galina, să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor

aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

Loghin (Iacovenco) Natalia, să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

Climciuc Anna, să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului a indicat, că prima instanță greșit a reîncadrat acțiunile inculpatelor, deoarece vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, este dovedită integral prin următoarele probe, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate Zaițev Pavel, declarațiile martorilor Talpă Vasile, Timofti Alexandru, Cvasnițchi Andrei, Romanenco Natalia, Zaițeva Alisa, raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 12 noiembrie 2010, raportul de expertiză grafologică nr. 463 din 19 octombrie 2010, raportul de contraexpertiză grafologică nr. 1487 din 08 iulie 2011, precum și prin corpurile delictelor.

4. Partea vătămată Zaițev Pavel, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, să fie recunoscute vinovate și condamnate în baza art. art. 191 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu dispunerea încasării din contul acestora în beneficiul părții vătămate Zaițev Pavel, prejudiciul material în sumă de 12 831 199,86 lei.

4.1. În motivarea apelului a indicat, că prima instanță neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatelor din prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal.

A menționat, că prima instanță nu a luat în considerație suma care a fost delapidată, și anume 2 338 658 lei, cu titlu de prejudiciu material, formată din mijloace bănești neconfirmate prin semnătura destinatarului în sumă de 1 674 999 lei, neajunsuri de mijloace bănești în casă în sumă de 531 240 lei, precum și neajuns de marfă în sumă de 132 419 lei, stabilite prin raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011.

A precizat, că acțiunile inculpatei Loghin (Iacovenco) Natalia privind falsificarea semnăturilor părții vătămate Zaițev Pavel și a martorului Cvasnițchi Andrei, fapt ce rezultă din raportul de expertiză grafoscopică, reprezintă delapidarea sumelor indicate din momentul în care banii în numerar erau eliberați din casa societății, or, potrivit declarațiilor martorilor, s-a

constatat că nu au primit aceste sume, din care motiv consideră că nu există temei juridic pentru reîncadrarea acțiunilor prin indicarea concluziei că lipsește faptul însușirii.

Cu referire la acțiunile inculpatei Loghin (Iacovenco) Natalia, care deținea funcția de contabil, privind eliberarea din casa întreprinderii a sumelor bănești în numerar, pe numele părții vătămate Zaițev Pavel și luate la evidența contabilă de către Capcelea Galina, care deținea funcția de contabil-șef, fapt stabilit prin raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011, a indicat că se atestă delapidarea sumelor menționate, în contextul în care banii erau eliberați din casa societății, însă efectiv nu a primit aceste sume, iar la data eliberării sumelor, se afla peste hotare.

A precizat, că potrivit expertizei contabile nr. 2104 din 29 septembrie 2011, a fost stabilit quantumul prejudiciului material în sumă de 2 338 658 lei și invocând prevederile art. 619 Cod civil, a subliniat partea vătămată că perioada de întârziere începe cu data terminării controlului de audit – 01 octombrie 2009, în baza căruia s-a stabilit cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari în perioada 2006-2009.

A mai invocat, că prin acțiunile infraționale ale inculpatelor, societatea a falimentat, și astfel a pierdut investițiile asociatului unic, Zaițev Pavel, din capitalul statutar al întreprinderii, în quantum de 386 200 lei, iar ca consecință, Zaițev Pavel nu mai are o sursă de venit, și anume salariul lunar al administratorului societății în sumă de 4 000 lei.

De asemenea, a subliniat că a fost contractat un credit bancar, pentru care au fost gajate două apartamente în mun. Chișinău, iar din motiv că inculpatele au cauzat întreprinderii un prejudiciu material considerabil, apartamentele menționate au fost adjudecate de către banca comercială și debitorii gajiști au fost depedați de locuințe.

În opinia părții vătămate, urmează a fi încasat prejudiciul moral în sumă de 1 000 000 lei, din contul inculpatelor, deoarece i-au fost cauzate sentimente de umilire, dispreț și frustrare, precum și fiind cauzate suferințe psihice membrilor familiei.

A precizat, că suma totală a acțiunii civile, constituie 12 831 199,86 lei, formată din dobânda de întârziere pentru suma de 2 338 658 lei pentru perioada 01 octombrie 2009 – 01 februarie 2017, în quantum de 2 920 118,88 lei; investiții în fondul statutar în quantum de 386 200 lei; dobânda de întârziere pentru suma de 386 200 lei pentru perioada 01 octombrie 2009 – 01 februarie 2017, în quantum de 482 220,98 lei; salariul ratat pentru perioada octombrie 2009 – februarie 2017, în quantum de 356 000 lei; compensarea venitului ratat din activitatea întreprinderii, în quantum de 2 800 000 lei; dauna cauzată pentru reputația profesională, în quantum de 3 000 000 lei și prejudiciul moral în quantum de 1 000 000 lei.

5. Avocatul Gavriluc Ion în numele inculpatei Climciuc Anna, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care

inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, să fie achitate.

5.1. În motivarea apelului, a indicat că concluziile primei instanțe cu referire la neajunsul mijloacelor bănești în sumă de 531 240 lei, precum și neajunsul de marfă în valoare de 132 419 lei, contravin concluziilor raportului de expertiză nr. 1577 din 26 octombrie 2015, potrivit căruia presupunerile expuse în actele de revizie și rapoartele precedente de expertiză, că soldul de mijloace bănești în casa entității la sfârșitul perioadei anului 2009, trebuia să fie în sumă de 531 240 lei, nu are temeii contabil și nu este asigurat cu documente contabile primare, iar conform materialelor prezentate suplimentar, în registrul de casă a casierului la data de 28 decembrie 2009, soldul la sfârșitul zilei este indicat „0” (zero).

A indicat apărarea, că sunt neîntemeiate concluziile primei instanțe cu referire la raportul de expertiză nr. 2104 din 29 septembrie 2011 privind neajunsul mijloacelor bănești depistate în martie 2010, precum și în privința faptului că Climciuc Anna, la acel moment, era casierul persoanei juridice, deoarece aceasta, pe parcursul activității sale în SRL „Donteh-Plus”, nu a acupat funcția de casier, or, în cadrul dezbaterilor judiciare apărarea a menționat că potrivit raportului de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011, în anii 2006 – 2009, nu a fost efectuată inventarierea bunurilor materiale și a celor bănești.

A menționat, că la inventarierea din 01 aprilie 2010, a fost stabilit neajunsul bunurilor materiale, în sumă de 132 419 lei, și anume după un an, ulterior eliberării lui Climciuc Anna din funcția de șef al depozitului, ceea ce rezultă că neajunsul s-a format după transmiterea bunurilor în luna martie 2010 la SRL „Ialoveni service”, circumstanță declarată și de către noul șef al depozitului, Railean Anna, fapt constatat prin actul de revizie economică financiară tematică din 15 aprilie 2010, întocmit de către Centrul pentru combaterea Crimelor Economice și Corupției.

A precizat, că potrivit raportului de expertiză din 29 septembrie 2011, ca concluzie la întrebarea 1 și 4, s-a constatat că pentru stabilirea neajunsului sau surplusului de mijloace fixe, mijloace bănești, alte bunuri materiale, este necesar de efectuat inventarierea conform actelor normative nominalizate, din care motiv a conchis apărarea că în lipsa actelor de inventariere, expertul are dubii în privința neajunsurilor stabilite, dubiu care se exprimă și în concluzia la întrebarea nr. 3, potrivit căreia în legătură cu aceea că de la data de 01 ianuarie 2010, până la data de 01 aprilie 2010, a trecut un trimestru, nu se poate de expus în privința confirmării datelor.

Mai mult ca atât, apărarea a subliniat faptul, că fiind audiat în cadrul instanței de judecată, expertul care a efectuat expertiza contabilă a declarat că pe parcursul anilor 2006 – 2009, la întreprindere nu s-au efectuat inventarieri, iar raportul de expertiză nu confirmă perioada de apariție a lipsurilor bunurilor materiale și mijloacelor financiare, având presupunerea că acest fapt era posibil să se producă și până în anul 2010.

Prin urmare, apărarea a indicat, că expertul nu poate confirma faptul că neajunsul s-a format doar după 01 ianuarie 2010, concluzionând în acest context că în lipsa inventarierilor de care expertul nu a luat cunoștință, acesta nu poate indica dacă a apărut careva lipsuri de bunuri și bani în perioada pentru care au fost puse sub învinuire Climciuc Anna, Capcelea Galina și Loghin (Iacovenco) Natalia, or, expertul presupune că neajunsul era posibil să se formeze și până în anul 2010, și anume după eliberarea acestora din serviciu, fapt ce atestă imposibilitatea expertului de a confirma sau infirma apariția neajunsului după data de 01 ianuarie 2010.

A evidențiat apărarea, că inventarierea în baza căreia s-au stabilit neajunsurile, pe care se întemeiază și învinuirea înaintată inculpatelor, a fost efectuată la data de 01 aprilie 2010, or, expertul are dubii referitor la corectitudinea sumei deduse a neajunsurilor de bunuri și bani, iar potrivit concluziei la întrebarea nr. 5 din raportul de expertiză, s-a indicat că din motivul neefectuării inventarierilor bunurilor materiale și a mijloacelor bănești pentru anii 2006 – 2009, nu se poate constata care este neajunsul acestora.

De asemenea, a menționat că prima instanță a admis argumentele apărării privind lipsa unei învinuiri concrete, însă aceasta neîntemeiat a concluzionat că argumentele apărării în acest context, nu constituie temei pentru declararea nulității actului procesual vizat, prin prisma art. 251 Cod de procedură penală, or, există și circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, și anume încălcarea prevederilor legale privind sesizarea instanței de judecată, în contextul în care inculpatele nu au fost informate concret și detaliat cu privire la fapta incriminată, iar expunerea evazivă în privința faptei reținute în rechizitoriu, echivalează cu lipsa informației despre fapta incriminată.

A mai indicat, că instanța de judecată este valabil sesizată și este în drept să judece cauza cu condiția că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul sunt întocmite în corespundere cu prevederile legii, iar reieșind din analiza ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriul, în privința lui Climciuc Anna, se atestă că acestea nu sunt suficient motivate sub aspectul informării cu privire la învinuirea înaintată, sunt insuficient descrise și sunt imprecise.

A subliniat, că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul, sunt neclare prin indicarea faptei, că *„Climciuc Anna..., de comun acord cu Capcelea Galina..., și Loghin (Iacovenco) Natalia..., având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare, din interes material, cu folosirea situației de serviciu, pe parcursul anilor 2006 – 2009, a însușit ilegal din casa întreprinderii nominalizate, bani în sumă totală de 374 631 lei și bunuri materiale în sumă totală de 132 419 lei, stabilite ca lipsă conform raportului de expertiză judiciar contabilă”*, deoarece lipsesc elementele obligatorii cum sunt, indicarea concretă a datei, locului, valorii în bani, însușite de fiecare dată, modalitatea de însușire cum ar fi sumele încasate ca datorii, sau prin trecerea după partea vătămată Zaițev Pavel, sau prin realizarea mărfurilor la un preț mai

înalt.

Cu referire la al doilea capăt de învinuire în privința lui Climciuc Anna, cu privire la confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false în conținutul a patru dispoziții de plată din 2007 – 2008, prin ce a cauzat o daună materială, a menționat apărarea, că în textul învinuirii sunt indicate „*proporții deosebit de mari*”, însă în partea rezolutivă a învinuirii sunt indicate „*proporții mari*”, fără a fi specificate sumele pentru fiecare dispoziție de plată.

Organul de urmărire penală nu a colectat mostre a semnăturii lui Climciuc Anna, or, legea procesual penală prevede că organul de urmărire penală este în drept să colecteze mostre de la bănuit și învinuit, iar în speță, faptul dat urma a fi efectuat după data de 24 septembrie 2012, ulterior înaintării învinuirii lui Climciuc Anna, fapt care a fost ignorat de către organul de urmărire penală, și astfel Climciuc Anna a fost ilegal pusă sub învinuire pentru confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false în baza art. 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

A invocat apărarea, faptul că o învinuire neconcretizată și un rechizitoriu contrar legii, au servit motive de anulare a sentințelor judecătorești în practica instanțelor naționale, indicând în acest context deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-598/08 din 27 mai 2008 și nr. 1ra-948/08 din 19 august 2008.

A conchis, că prima instanță nu a analizat conținutul evaziv al ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriul, astfel distorsionând cele invocate de apărare și neîntemeiat a indicat că inculpatele au fost informate despre întocmirea rechizitoriului fiind anexate recipisele de înmânare.

Cu referire la fixarea termenului cauzei penale, a precizat apărarea că potrivit ordonanței privind pornirea urmăririi penale, în privința lui Climciuc Anna și conform rechizitoriului, cauza penală cu nr. 2009011397 a fost pornită la 09 noiembrie 2009, iar termenul de urmărire penală în această cauză penală, a fost fixat din data de 05 noiembrie 2009, și anume cu 4 zile anticipat emiterii ordonanței de pornire a urmăririi penale.

Astfel, consideră apărarea, că întrucât ordonanța din 05 noiembrie 2009 de fixare a termenului de urmărire penală nu a fost efectuată în interiorul termenului prevăzut de lege, și anume până la începerea urmăririi penale, aceasta urmează a fi recunoscută nulă, invocând prevederile art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală.

În opinia apărării, prima instanță neîntemeiat a respins cererea privind recunoașterea nulă și ilegală a ordonanței procurorului din 13 februarie 2010 privind reluarea urmăririi penale după scoaterea inculpatelor de sub urmărirea penală, prin încheierea din 12 mai 2016, în contextul în care a solicitat examinarea cererii o dată cu fondul cauzei.

De asemenea, a menționat că ordonanța din 21 septembrie 2012 privind anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărirea penală și reluarea urmăririi penale în privința lui Capcelea Galina și Loghin (Iacovenco) Natalia, este ilegală și urmează a fi declarată nulă din motiv că potrivit art. 63 alin. (2)

și alin. (3) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia a fost emisă ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuț, nu se poate afla mai mult de trei luni și organul de urmărire penală este obligat să dispună scoaterea persoanei de sub urmărire penală, or, în speță, date despre prelungirea termenului de aflare în calitate de bănuț și informarea persoanelor, nu sunt.

În opinia apărării, concluzia procurorului ierarhic superior despre lipsa temeiului legal de scoatere de sub urmărire penală, după expirarea a trei luni de la recunoașterea în calitate de bănuț, contravine și prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, or, acesta nu a indicat în ordonanță ce probe suplimentare au fost acumulate, invocând în acest context hotărârea CEDO din 06 aprilie 2010, *Ștefan vs România*, în care Curtea a menționat că procurorul avea obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de instanța de judecată și că acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

6. Inculpata Iacovenco (Loghin) Natalia, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitată de sub învinuirea înaintată în baza art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

6.1. În motivarea apelului, a indicat că prima instanță neîntemeiat a concluzionat în privința faptului, că responsabile pentru cauzarea daunei materiale întreprinderii părții vătămate, sunt contabilul Loghin (Iacovenco) Natalia și contabilul-șef Capcea Galina, reieșind din concluziile expertului judiciar formulate în raportul de expertiză, cu privire la încălcarea prevederilor Legii contabilității nr. 426 din 04 aprilie 1995, și anume a art. 39 și 40, precum și încălcarea prevederilor Legii contabilității nr. 113-XVI, a art. 24, 29 pct. 9).

A menționat, că potrivit concluziilor expertului Sajin Petru, rezultă că conform art. 40 lit. c) al Legii contabilității nr. 426 din 04 aprilie 1995, efectuarea inventarierii se face din inițiativa conducătorului, iar potrivit art. 39 pct. 2), obiectele și termenele de efectuare a inventarierii se stabilesc de conducerea agentului economic, instituției bugetare.

A precizat inculpata, că potrivit concluziei actului de revizie executat de către CCCEC, s-a constatat că la data de 01 aprilie 2010, la SRL „Donteh Plus” a fost efectuată inventarierea mijloacelor bănești și bunurilor materiale, care a stabilit lipsuri de mijloace bănești în sumă de 531 240 lei și bunuri materiale în sumă de 132 419 lei, iar reieșind din cele expuse, conducătorul întreprinderii, Zaițev Pavel, nu a asigurat integritatea mijloacelor bănești și a bunurilor materiale, or, și art. 9 al Regulamentului privind inventarierea, prevede că responsabilitatea pentru efectuarea inventarierii îi revine conducătorului entității, iar conform art. 11 din Regulament, conducătorul entității numește prin Ordin (Dispoziție) privind efectuarea inventarierii (Anexa 1) comisia de inventariere și/sau comisia centrală, după caz.

În acest context, a subliniat inculpata, că atât ea, precum și contabilul-șef

Capcelea Galina, nu aveau obligația de a efectua inventarierea din propria inițiativă, în lipsa unui Ordin emis de către conducătorul întreprinderii, Zaițev Pavel, care în același timp este proprietar și unicul fondator al întreprinderii, astfel concluzionând că nu a încălcat o careva prevedere a Legii contabilității.

Inculpata a invocat dezacordul și în privința concluziei primei instanțe, prin care instanța a reținut că atribuțiile de serviciu ale inculpatei Loghin (Iacovenco) Natalia, rezultă din pct. 3.3.4. al contractului individual de muncă nr. 3 din 02 ianuarie 2004, potrivit căruia angajatorul are dreptul să atragă lucrătorul la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de prezentul Contract și legislația muncii a RM, deoarece invocând prevederile art. 339 Codul muncii, în coroborare cu Nomenclatorul funcțiilor și lucrărilor, precum și contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină a conchis inculpata, că angajatorul nu a încheiat un careva contract-tip de răspundere materială individuală deplină, fiind doar un contract tipizat de muncă.

A mai susținut, că prima instanță a ignorat concluzia din raportul de expertiză grafologică nr. 463 din 19 octombrie 2010 și contraexpertiză grafologică nr. 1487 din 08 iulie 2011, potrivit căreia semnăturile din dispozițiile de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007, și nr. 43 din 05 aprilie 2008, pe lângă faptul că acestea nu au fost efectuate de către Zaițev Pavel și Cvasnițchi Andrei, semnăturile nu au fost efectuate nici de către Loghin (Iacovenco) Natalia și Capcelea Galina.

Totodată a menționat, că prima instanță eronat a indicat faptul că potrivit declarațiilor inculpatei Loghin (Iacovenco) Natalia, aceasta a recunoscut că a aplicat semnătura în locul administratorului, pe dispozițiile de plată, or, inculpata a precizat că nu a recunoscut faptul dat, dar a comunicat că a indicat numele și prenumele lui Zaițev Pavel, doar pe dispoziția de plată nr. 43 din 05 aprilie 2008, neavând intenția de a falsifica semnătura acestuia.

A mai indicat că este neîntemeiată și concluzia primei instanțe, precum că faptele infracționale au avut loc în perioada anilor 2006-2009, perioadă în care s-a constatat lipsa mijloacelor bănești din casa întreprinderii, fapt ce rezultă din Raportul de expertiză nr. 2104 din 29 septembrie 2011, în contextul în care prima instanță nu a luat în considerație faptul că inventarierea a avut loc în luna aprilie 2010, și anume peste opt luni ulterior concedierii sale din serviciu, iar potrivit concluziilor expertului expuse în pct. 5 din raportul de expertiză, rezultă că este imposibil de constatat care a fost neajunsul de bunuri materiale și financiare pentru perioada anilor 2006-2009, din motiv că în această perioadă, nu a fost efectuată nici o inventariere, concluzie care rezultă și din raportul de expertiză contabilă nr. 1577 din 26 octombrie 2015.

Prin urmare, a precizat inculpata, că prima instanță neîntemeiat a indicat faptul că lipsa mijloacelor materiale și financiare, s-a format în perioada anilor 2006-2009, și nu a reținut posibilitatea apariției lipsurilor în perioada

septembrie 2009 – aprilie 2010, perioadă în care inculpata nu a mai activat la SRL „Donteh Plus”, însă întreprinderea și-a continuat activitatea economică, fapt ce rezultă din extrasele eliberate de BC „Comerțbank” SA și anexate la materialele cauzei penale (f.d.149-153), prin care se atestă faptul că doar în perioada 01 septembrie 2009 – 31 decembrie 2009, pe contul de decontare al companiei s-au depus încasări din vânzarea mărfurilor în sumă totală de 382 190 lei.

7. Inculpata Capcelea Galina, a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitată de sub învinuirea înaintată în baza art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, iar în motivarea apelului a reiterat aceleași argumente care au fost invocate de către inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror și partea vătămată Zaițev Pavel și admise apelurile declarate de către avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatei Climciuc Anna, de către inculpata Iacovenco (Loghin) Natalia și de către Capcelea Galina, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a încetat procesul penal privind tragerea la răspundere penală în baza art. 191 alin. (5) și 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, a inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, în temeiurile: a) există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală, și b) există o circumstanță care exclude tragerea la răspundere penală – încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței.

Acțiunea civilă înaintată în procesul penal, a fost lăsată fără soluționare.

8.1. Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut că ordonanțele procurorului din 13 februarie 2010 (vol. I, f. d. 181, 182), prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a lui Capcelea Galina și Iacovenco (Loghin) Natalia din motivul că acțiunile acestora nu conțin elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (1) Cod penal, prin prisma prevederilor art. 467 Cod de procedură penală, au caracter obligatoriu, fiind documente executorii, or, ordonanța de reluare a urmăririi penale nu conține fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente ce ar fi afectat hotărârea pronunțată. În atare situație, reluarea urmăririi penale după scoaterea de sub urmărire penală a persoanelor este lovită de nulitate absolută. Or, în cauză există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală, și chiar dacă această hotărâre se referă la Capcelea Galina și Iacovenco (Loghin) Natalia, are efecte juridice similare și față de Climciuc Anna, deoarece învinuirea înaintată la urmărirea penală și susținută în ședința de judecată de către procuror, se referă la toate trei inculpate, după loc, timp și împrejurări cuprinse

în faptele incriminate.

Cu privire la cauza de înlăturare a răspunderii penale, că există circumstanța care exclude tragerea la răspundere penală a inculpatelor – încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, instanța de apel a indicat că potrivit art. 251 Cod de procedură penală, una din încălcările care atrage nulitatea actelor procedurale este încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței.

Instanța de apel a menționat, că inculpatele se fac vinovate de cele imputate în lipsa unei concluzii de revizie sau raport al expertizei contabile, în contextul în care din pct. 5 al raportului de expertiză contabilă (vol. II, f. d. 75-89) și din declarațiile expertului prezentate primei instanțe la data de 14 martie 2014, s-a constatat că nu este posibil de a stabili perioada de formare a lipsei bunurilor materiale în sumă de 132 149 lei și sursei financiare de 531 240 lei, astfel, instanța de apel concluzionând că învinuirea ce vizează însușirea bunurilor în valoare de 516 105,68 lei, nu este clară, precisă și previzibilă.

Referitor la învinuirea privind confecționarea și folosirea documentelor oficial false, care acordă drepturi, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, instanța de apel a precizat, că învinuirea este abstractă, deoarece nu este indicat locul, timpul și metoda confecționării fiecărui document menționat, pretins a fi fost falsificat de inculpate, precum și rezultatul infracțional, în fiecare caz separat, la fel, învinuirea nu cuprinde locul, timpul, metoda și rezultatul infracțional folosirii fiecărui document menționat, pretins a fi fost falsificat de inculpate, precum și rezultatul infracțional, în fiecare caz separat, nu a fost descris argumentat probatoriul ce confirmă legătura cauzală între acțiunile imputate și consecințele rezultate, în opina părții acuzării, or, simpla indicare în cuprinsul rechizitoriului a documentelor pretinse a fi falsificate, precum și enumerarea unor probe, fără a fi apreciate în modul convenit, fără relevarea, sistematizarea și formularea concluziilor clare și precise în susținerea învinuirii înaintate în raport cu mijloacele de apărare, echivalează cu încălcarea dreptului inculpatelor de a fi informate cu privire la învinuirea înaintată în baza art. 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

În privința acțiunii civile, reținând prevederile art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis, că acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către partea vătămată Zaițev Pavel, urmează a fi lăsată fără soluționare, însă faptul dat nu limitează persoana care a inițiat acțiunea civilă de a o intenta în ordinea procedurii civile.

9. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

9.1. În argumentarea recursului, a indicat că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt încetând procesul penal în privința inculpatelor deoarece a recunoscut ordonanțele de reluare a urmăririi penale nule, or acestea

corespund cerințelor legale fiind indicate circumstanțe noi care au dus la reluarea urmăririi penale.

A menționat, că instanța de apel eronat a indicat că în acțiunile inculpatelor lipsește faptul însușirii mijloacelor bănești, deoarece probele acumulate în respectiva cauză penală demonstrează contrariul.

10.Partea vătămată Zaițev Pavel, fără a indica un temei concret pentru declararea recursului din cele conținute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea civilă, cu dispunerea încasării solidare din contul inculpatelor, a prejudiciului material în sumă de 12 831 199,86 lei și aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare, bunurile mobile și imobile ce aparțin inculpatelor.

10.1. În motivarea recursului, partea vătămată a invocat argumente similare celor menționate de către procuror, suplimentar indicând că instanța de apel eronat nu a admis acțiunea civilă, or, conform legislației naționale, precum și jurisprudenței CtEDO, acțiunea civilă urma a fi examinată în cadrul procesului penal.

A precizat, că valoarea acțiunii este de 12 831 199,86 lei, formată din suma de 2 338 658 lei – prejudiciul material, suma de 2 920 118,88 lei – dobânda de întârziere, suma de 386 200 lei – investiții în fondul statutar al întreprinderii, suma de 356 000 lei – salariul ratat pentru perioada octombrie 2009 – februarie 2017, suma de 2 800 000 lei – compensarea venitului ratat, suma de 3 000 000 lei – prejudiciul cauzat pentru reputație profesională, și suma de 1 000 000 lei – prejudiciul moral.

11. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 ianuarie 2019, au fost admise recursurile ordinare declrate, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

11.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat, că instanța de apel a încetat procesul penal privind tragerea la răspundere penală a inculpatelor în baza învinuirii înaintate, indicând că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a acesteia de sub urmărire penală, și astfel instanța de apel menționând în partea descriptivă a deciziei că *„Deși, această hotărâre se referă la Capcelea Galina și Iacovenco (Loghin) Natalia, ea are efecte juridice similare și față de Anna Climciuc dat fiind că învinuirea înaintată la urmărirea penală și susținută în ședința de judecată de către procuror se referă la toate trei inculpate, după loc, timp și împrejurări cuprinse în faptele incriminate”*.

În acest context, instanța de recurs a stabilit, că instanța de apel eronat a interpretat atât situația de fapt, cât și de drept, deoarece prin ordonanța din 09 ianuarie 2009 (f.d. 1, vol. I) s-a dispus începerea urmăririi penale conform semnelor constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (1) Cod penal, acțiuni săvârșite de către Capcelea Galina și Loghin (Iacovenco) Natalia, iar la 13 februarie 2010, au fost emise ordonanțele

cu privire la scoaterea de sub urmărirea penală a acestora (f.d. 181, 182, vol. I), astfel că prin ordonanța din 21 septembrie 2012, au fost anulate ordonanțele de scoaterea de sub urmărire penală a inculpatelor ca fiind ilegale și neîntemeiate (f.d. 183, vol. I).

Instanța de recurs a menționat, că din materialele dosarului rezultă că Climciuc Anna, la 05 martie 2012, a fost audiată în calitate de martor în această cauză penală (f.d. 77, vol. IV), și în ordonanțele de prelungire a termenului de urmărire penală, procurorul a indicat de asemenea calitatea procesuală a acesteia în respectiva cauză penală, de martor, iar prin raportul privind consemnarea rezultatului urmăririi penale din 07 septembrie 2012 (f.d. 182, vol. IV), s-a propus de către ofițerul de urmărire penală punerea sub învinuire a lui Climciuc Anna, astfel că la 24 septembrie 2012, acesteia fiindu-i înaintată învinuirea, fapt confirmat prin ordonanța de punere sub învinuire (f.d. 204, vol. IV).

Instanța de recurs a precizat, că instanța de apel greșit a conchis că ordonanța reluării urmăririi penale care este nulă conform art. 251 Cod de procedură penală, are efecte juridice similare și față de Climciuc Anna, or, aceasta a fost pusă sub învinuire abia la 24 septembrie 2012, iar la data emiterii ordonanței, inculpata Climciuc Anna nu avea nici o calitate procesuală în respectiva cauză penală, mai mult aceasta fiind audiată în calitate de martor la 05 martie 2012.

Reținând prevederile art. 255 Cod de procedură penală, instanța de recurs a subliniat, că decizia contestată prezintă și deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța s-a pronunțat superficial asupra motivelor invocate în apeluri, a făcut o motivare contradictorie, încetând procesul penal din motiv, că a) există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală, și b) există o circumstanță care exclude tragerea la răspundere penală – încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, însă în hotărâre menționează și faptul că, *„se fac vinovate de cele imputate în lipsa unei concluzii de revizie sau raport a expertizei contabile, or, din pct. 5 al raportului de expertiză contabilă (vol. II, f. d. 75-89) și din declarațiile expertului prezentate primei instanțe la data de 14 martie 2014, constatăm că nu este posibil a aprecia perioada de formare a lipsei bunurilor materiale în sumă de 132 149 lei și surse financiare de 531 240 lei. În atare situație, învinuirea ce vizează însușirea bunurilor în valoare de 516 105,68 lei nu este clară, precisă și previzibilă”*, or, instanța de apel urma să elucideze aceste neconcordanțe, nu doar să le indice.

Instanța de recurs a conchis, că instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie și nemotivată, contrară prevederilor art. 6 CEDO.

12. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată Zaițev Pavel, și au fost admise apelurile declarate de către avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatei Climciuc Anna,

de către inculpata Iacovenco (Loghin) Natalia și de către inculpata Capcelea Galina, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna, au fost recunoscute vinovate în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și liberate de pedeapsă penală în temeiul art. 60 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe, au fost menținute.

12.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a constatat, că prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, recalificând acțiunile infracționale ale inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Ana, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal – *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari, prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

De asemenea, instanța de apel a indicat, că prima instanță a încadrat acțiunile inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal – *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de către două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.*

În acest context, instanța de apel a menționat, că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 07 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal (*abuzul de putere sau abuzul de serviciu*) (*sesizările nr. 80g/2017 și nr. 129g/2017*) s-a declarat *neconstituțional* textul „*intereselor publice sau*” din alin. (1) al art. 327 și de la lit. d) din alin. (2) al art. 361 Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002.

Reținând prevederile art. 385 Cod procedură penală, instanța de apel a constatat că:

- ***Inculpata Capcelea Galina***, activând în calitate de contabil-șef la SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 2 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Loghin (Iacovenco) Natalia, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil și cet. Climciuc Anna, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de manager pe vânzări, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul confeccionării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a introdus,

conform raportului de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1487 din 08 iulie 2012, date vădit false și a contrafăcut semnătura directorului întreprinderii SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel în conținutul dispozițiilor de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007 și nr. 43 din 05 aprilie 2008.

- **Inculpata Iacovenco (Loghin) Natalia**, activând în calitate de contabil al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 3 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Capcelea Galina, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil-șef și cet. Climciuc Anna, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de manager pe vânzări, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a introdus, conform raportului de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1487 din 08 iulie 2012, date vădit false și a contrafăcut semnătura directorului întreprinderii SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel în conținutul dispozițiilor de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007 și nr. 43 din 05 aprilie 2008.

- **Inculpata Climciuc Anna**, activând în calitate de manager de vânzări al SRL „Donteh Plus”, fiind angajată în baza contractului individual de muncă nr. 4 din 02 ianuarie 2004, de comun acord și împreună cu cet. Capcelea Galina, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil-șef și cet. Loghin (Iacovenco) Natalia, angajată a aceleiași întreprinderi în calitate de contabil, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a introdus, conform raportului de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1487 din 08 iulie 2012, date vădit false și a contrafăcut semnătura directorului întreprinderii SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel în conținutul dispozițiilor de plată nr. 266 din 26 octombrie 2007, nr. 309 din 31 decembrie 2007, nr. 242 din 26 septembrie 2007, nr. 299 din 15 octombrie 2007 și nr. 43 din 05 aprilie 2008.

Instanța de apel a stabilit, că analizând probele administrate la faza de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, cercetate și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a încadrat acțiunile inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod Penal – *confecționarea*,

deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de către două sau mai multe persoane.

Instanța de apel a reținut, că începând cu data de 02 ianuarie 2004, în baza contractului de muncă nr. 2, inculpata Capcelea Galina a fost angajată în calitate de contabil-șef al SRL „Donteh Plus”, activând până la sfârșitul anului 2009, când s-a eliberat din funcție, fapt confirmat prin copia contractului de muncă anexat la materialele cauzei penale, precum și prin declarațiile participanților la proces.

Totodată, inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia a fost angajată în cadrul întreprinderii SRL „Donteh Plus”, în calitate de contabil în baza contractului de muncă nr. 3, începând cu data de 02 ianuarie 2004, ceea ce se confirmă atât prin copia contractului de muncă (f.d. 57-59, vol. I), copia carnetului de muncă (f.d. 157-161, vol. I), precum și prin declarațiile participanților la proces.

Ulterior, în baza ordinului nr. 131, inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia a fost eliberată din funcție din cadrul SRL „Donteh Plus” la data de 01 septembrie 2009, din propria inițiativă (f.d. 161, vol. I).

Instanța de apel a mai constatat, că inculpata Climciuc Anna a fost angajată în cadrul SRL „Donteh Plus” în calitate de manager de vânzări în baza contractului individual de muncă nr. 4, începând cu data de 02 ianuarie 2004, activând până la sfârșitul anului 2009, când s-a eliberat din funcție, fapt ce rezultă atât din copia contractului de muncă (f.d. 194-196, vol. IV), precum și din declarațiile participanților la proces.

Prin urmare, în perioada anilor 2006 – 2009, în cadrul căreia s-a constatat cauzarea unei daune materiale la SRL „Donteh Plus” în proporții deosebit de mari, inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, au activat în cadrul întreprinderii în funcțiile nominalizate.

Instanța de apel a conchis, că reieșind din împuternicirile delegate atât inculpatei Capcelea Galina, activând în calitate de contabil-șef, inculpatei Loghin (Iacovenco) Natalia, activând în calitate de contabil, cât și inculpatei Climciuc Anna, activând în calitate de manager de vânzări, prin prisma funcțiilor sale, în virtutea obligațiilor stabilite de contractele individuale de muncă încheiate și prevederile legislației în vigoare aplicabile acestora, inculpatele, prin aplicarea semnăturilor în locul administratorului Zaițev Pavel pe dispozițiile de plată, abuzând de încrederea acestuia au eliberat mijloace bănești, cu indicarea unei alte destinații, încălcând prevederile Legii contabilității, au contribuit la cauzarea de daune materiale întreprinderii în proporții deosebit de mari, și anume în baza raportului de expertiză judiciar contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011 seria BB002066 în cuantum de 663 659 lei.

Instanța de apel a menționat, că cele constatate mai sus se dovedesc și prin actul de revizie economico-financiară tematică efectuat la SRL „Donteh Plus” de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției din 15 aprilie 2010 (f.d. 3-13, vol. II), potrivit căruia, s-a concluzionat că încălcând art. 13, 18 pct. 1) și 4) din Hotărârea Guvernului nr. 764 din

25 noiembrie 1992 privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională și art. 15 pct. 1) lit. a) și c) a Legii contabilității nr. 426-XIII din 04 aprilie 1995, art. 12, 14 al Legii contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, în perioada anilor 2005 – 2009 din casa întreprinderii au fost eliberate mijloace bănești în sumă totală de 704 990 lei, iar la data de 01 aprilie 2010, la SRL „Donteh Plus” a fost efectuată inventarierea mijloacelor bănești și bunurilor materiale care a stabilit lipsuri a mijloacelor bănești în sumă de 531 240 lei și bunuri materiale în sumă de 132 419 lei.

Astfel, instanța de apel a subliniat, că în baza probelor acumulate, cercetate și administrate în cadrul ședinței de judecată, nu s-a stabilit că inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, prin acțiunile lor, au însușit acele mijloace bănești, care s-au constatat lipsă în casa persoanei juridice SRL „Donteh Plus”.

Instanța de apel a subliniat, că în procesul examinării cauzei penale, acuzarea nu a prezentat probe care să demonstreze că inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, exercitând funcțiile sale, respectiv, de contabil-șef, contabil și manager de vânzări, în cadrul întreprinderii părții vătămate au însușit ilegal bunurile acesteia sub formă de mijloace bănești care se invocă, dispunând astfel de ele după propria lor voință.

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că la baza învinuirii inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, în comiterea infracțiunii de delapidare a averii străine, de către acuzare au fost puse actele ce dovedesc lipsa de mijloace bănești în casa întreprinderii, însă nu și nemijlocit faptul însușirii ilegale a acestora de către fiecare dintre inculpate.

Astfel, instanța de apel a reiterat faptul, că probele acumulate și anexate la materialele dosarului dovedesc nemijlocit faptul cauzării de daune materiale întreprinderii, prin abuz de încredere, de către inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, însă nu și faptul însușirii acestor bunuri, cu majorarea patrimoniului său.

Instanța de apel a subliniat, că inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, atât în timpul urmăririi penale, precum și în cadrul ședinței de judecată au avut o poziție certă, nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, iar argumentele acestora în nerecunoașterea vinovăției nu au fost combătute prin probele acuzării.

Faptul aplicării semnăturii pe dispozițiile de plată de către inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia, nu și de către celelalte inculpate, ceea ce nici nu a negat inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia pe parcursul examinării cauzei penale, nu demonstrează în același timp și faptul însușirii în mod ilegal a bunurilor respective, dispunerii de ele după propria sa voință nici de către Loghin (Iacovenco) Natalia, și nici de către celelalte inculpate, or, inculpatele nu au avut intenția de a însuși în mod ilegal bunurile altei persoane, încredințate în administrarea sa în virtutea atribuțiilor de serviciu, și astfel, prin prisma art. 101 Cod procedură penală, faptul însușirii ilegale nu a fost dovedit prin nici

o probă pertinentă, concludentă, utilă și veridică, ceea ce atestă că probele prezentate nu dovedesc vinovăția inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea apărării referitor la pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatelor, or, în cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) și 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Subsidiar, instanța de apel a stabilit, că pe parcursul examinării cauzei penale, acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra vinovăția inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna în săvârșirea infracțiunii de delapidare a averii străine, iar prin acțiunile lor inculpatele au comis infracțiunea de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, faptă prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a precizat, că nici declarațiile martorilor Talpă Vasile, Timofti Alexandru, Cvasnițchi Andrei, Romanenco Natalia invocate ca probe de către acuzare, nu dovedesc faptul însușirii ilegale a bunurilor ce s-au constatat lipsă în casa întreprinderii SRL „Donteh Plus”, or, martorii menționați, pe parcursul examinării cauzei penale, au fost angajați în cadrul SRL „Donteh Plus” și au confirmat doar faptul că transmiteau banii primiți în rezultatul realizării mărfii, depozitarului Climciuc Anna, însă, prin aceste declarații nu se dovedește nemijlocit faptul însușirii de către inculpata Climciuc Anna a mijloacelor bănești primite și dispunerea de ele după propria sa voință.

Astfel, instanța de apel a conchis, că soluția primei instanțe privind reîncadrarea acțiunilor inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna din art. 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal – *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari, prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, săvârșită de două sau mai multe persoane*, urmează a fi menținută.

Instanța de apel a constatat cu certitudine, că prin acțiunile inculpatelor îndreptate spre cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari întreprinderii SRL „Donteh Plus”, în care erau angajate inculpatele Capcelea Galina, în calitate de contabil-șef, Loghin (Iacovenco) Natalia, în funcție de contabil și Climciuc Anna, în calitate de manager de vânzări, folosindu-se de abuz de încredere, fără a avea nemijlocit scopul de însușire, au comis infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, în contextul în care inculpatele, folosindu-se de încrederea administratorului SRL „Donteh Plus”, aplicând semnăturile pe dispozițiile de plată, neefectuând inventarierea mijloacelor bănești și bunurilor materiale în cadrul întreprinderii, au cauzat prejudiciu material acesteia în cuantum de 507 050 lei, fiind unul de proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a reținut, că acuzarea a incriminat inculpatelor cauzarea

prejudiciului în cuantum de 507 050 lei, format din mijloace bănești în sumă de 374 631 lei și bunuri materiale evaluate la 132 419 lei, însă potrivit raportului de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 seria BB002066 din 29 septembrie 2011, la care face referire acuzarea, mărimea prejudiciului cauzat părții vătămate a constituit un neajuns de mijloace bănești în cuantum de 531 240 lei și de marfă în sumă de 132 419 lei, în total fiind suma de 663 659 lei.

Reținând prevederile art. 325 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat, că la stabilirea mărimii prejudiciului cauzat, prima instanță a ținut cont de limitele învinuirii înaintate inculpatelor, și astfel, prin prisma limitelor învinuirii, se constată cert că inculpatele au cauzat părții vătămate SRL „Donteh Plus” un prejudiciu în cuantum de 507 050 lei, suma fiind compusă din mijloacele bănești în sumă de 374 631 lei și bunurile materiale evaluate în sumă de 132 419 lei.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării referitor la faptul că în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu nu este indicat concret ce a încălcat Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna și prin care probe este dovedită vinovăția acestora, or, după cum rezultă atât din ordonanțele de învinuire a inculpatelor, precum și din rechizitoriu, contrar argumentelor apărătorului, în conținutul acestora, acuzarea a indicat clar și concis circumstanțele săvârșirii faptei infracționale, articolul din partea specială a Codului penal ce i se incriminează acestora și probele pe care le pune la baza învinuirii, din care motiv aceste argumente nu pot fi temei de declarare a nulității actului procedural în conformitate cu art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării potrivit cărora în rechizitoriu nu este indicat actul normativ în baza căruia inculpata Capcelea Galina a fost desemnată în calitate de administrator al SRL „Donteh Plus”, în baza căruia aceasta activa, în care să fie indicate împuternicirile acesteia și atribuțiile de care dispunea, or, reieșind atât din rechizitoriu, precum și din materialele cauzei penale, inculpata Capcelea Galina a fost angajată oficial în cadrul SRL „Donteh Plus” în calitate de contabil-șef în baza contractului individual de muncă nr. 2 din 02 ianuarie 2004, în care sunt indicate expres atribuțiile sale de serviciu, inclusiv și răspunderea materială pe care o purta, și anume în baza pct. 3.3. subpct. 3.3.4. al contractului, unde este prevăzut nemijlocit că, *„Angajatorul are dreptul să atragă lucrătorul la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de prezentul Contract și legislația muncii a RM”* (f.d. 53-55, vol. I), atribuții prevăzute și în contractul individual de muncă nr. 3 din 02 ianuarie 2004.

Totodată, și inculpata Climciuc Anna a fost angajată oficial în cadrul SRL „Donteh Plus” în calitate de contabil-șef, în baza contractului individual de muncă nr. 4 din 02 ianuarie 2004, în care sunt indicate expres atribuțiile sale de serviciu, inclusiv și răspunderea materială pe care o purta, și anume în baza pct. 3.3, subpct. 3.3.4. al contractului, unde este prevăzut nemijlocit că

„Angajatorul are dreptul să atragă lucrătorul la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de prezentul Contract și legislația muncii a RM” (f.d. 194-196, vol. IV).

Instanța de apel a menționat, că sunt neîntemeiate și argumentele apărării precum că nu a fost încheiat un contract de răspundere materială cu Capcelea Galina și celelalte inculpate, și faptul că nici nu prevede Contractul de muncă astfel de clauze.

Argumentele inculpatei Climciuc Anna și apărătorului acesteia, precum că neajunsul depistat este din cauza transmiterii de către șefa depozitului Railean Ana a bunurilor materiale, la Ialoveni, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate, reținând în acest context că perioada de referință, în care au fost săvârșite faptele infracționale, au avut loc între anii 2006 – 2009, perioadă în care prin raportul de expertiză nr. 2104 din 29 septembrie 2011, s-a constatat lipsa mijloacelor bănești din casa întreprinderii și nemijlocit încălcarea prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 764 din 25 noiembrie 1992, care a fost efectuată de casierul persoanei juridice, aceasta fiind Climciuc Anna la acel moment.

În opinia instanței de apel, sunt neîntemeiate și argumentele apărării referitor la faptul că la materialele cauzei lipsește un act de inventariere, de predare-primire a bunului sau un raport de expertiză care să confirme faptul delapidării de către inculpate a bunurilor materiale în cuantum de 132 419 lei, o recipisă sau un act de primire a acestor bunuri, inclusiv o listă de bunuri sau în ce formă au fost primite.

Or, contrar acestor argumente, instanța de apel a reținut că potrivit materialelor cauzei, a fost întocmit atât un Act de revizie economico-financiară tematică din 15 aprilie 2010 de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției la SRL „Donteh Plus”, cât și un raport de expertiză judiciar contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011, seria BB002066, potrivit cărora s-a stabilit cert că în casa întreprinderii lipsesc mijloace bănești în sumă de 531 240 lei și de marfă în sumă de 132 419 lei, și în total fiind suma prejudiciului material cauzat în cuantum de 663 659 lei, iar răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat, anexat la materialele cauzei, precum că în darea de seamă pentru anul 2009 nu sunt date despre faptul că întreprinderea a suferit de cazuri de delapidări cu indicarea sumei prejudiciului cauzat, nu poate fi reținut ca temei care să demonstreze lipsa săvârșirii de către inculpate a faptei infracționale prevăzute la art. 196 alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic și argumentele apărării referitor la faptul că acuzarea nu a indicat concret nici în ordonanțele de învinuire și nici în rechizitoriu, data, ora și locul săvârșirii faptei infracționale, or, rechizitoriul a fost întocmit în strictă conformitate cu art. 296 Cod de procedură penală, în care este indicat atât perioada săvârșirii faptelor infracționale, locul, precum și modul comiterii acesteia, iar acestea nu constituie temeiuri pentru declararea nulității actului procesual vizat prin prisma art. 251 Cod de procedură penală.

Instanța de apel apreciind ca fiind neîntemeiate și argumentele apărării

precum că în temeiul art. 94 Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe, care au fost obținute cu încălcarea dreptului la apărare al bănuțitului, învinuitului, inculpatului, părții vătămăte, martorului și astfel urmând a fi excluse din dosarul penal, actul de revizie economico-financiare tematică din 15 aprilie 2010, raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 10 octombrie 2011, raportul de expertiză grafoscopică nr. 463 din 19 octombrie 2010 și raportul de expertiză grafoscopică nr. 487 din 08 iulie 2011, a reținut instanța că prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală pe CE SUP CGP mun. Chișinău, locotenent - colonel de poliție, Vasiloș Dinu din 06 iunie 2010, luând în considerație rezultatele actului de revizie întocmit de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției din 15 aprilie 2010, s-a dispus efectuarea expertizei contabile a activității financiar-economice de către Centrul Național de Expertize Judiciare a Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care s-au formulat anumite întrebări (f.d. 51-52, vol. II).

Ulterior, la data de 30 iunie 2010 a fost emisă o altă ordonanță de numire a expertizei judiciar-contabile, cu formularea unor noi întrebări, în legătură cu depunerea cererii privind soluționarea în fața expertului contabil a unor întrebări suplimentare, fiind depusă nemijlocit de apărătorul inculpatei Capcelea Galina, Frunză Iurie (f.d. 57-59, 60-62, vol. II), iar despre ordonanța de numire a expertizei judiciar-contabile au fost notificate în modul prevăzut de lege, atât inculpata Capcelea Galina, inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia, precum și partea vătămăte Zaițev Pavel, ceea ce se confirmă prin procesele-verbale de notificare a părților privind dispunerea expertizei (f.d. 64-66, vol. II).

La fel, după efectuarea raportului de expertiză nr. 2104 din 29 septembrie 2011, despre rezultatele și conținutul acestuia au fost informați atât partea vătămăte Zaițev Pavel, cât și inculpatele Capcelea Galina și Loghin (Iacovenco) Natalia, fapt confirmat prin procesele-verbale de comunicare a raportului de expertiză din 11 octombrie 2011 și 13 octombrie 2011 (f.d. 34-36, vol. II).

Mai mult ca atât, apărătorul inculpatei Capcelea Galina, avocatul Postolachi Gheorghe, la data de 27 octombrie 2011, în cadrul urmăririi penale a înaintat un demers privind numirea unei expertize contabile în comisie (f.d. 101, vol. II).

Totodată, pentru efectuarea expertizei grafoscopice, a fost notificată partea vătămăte Zaițev Pavel, prin procesul-verbal de notificare a părților privind dispunerea expertizei din 06 octombrie 2010 (f.d.130, vol. II), iar după efectuarea raportului de expertiză nr. 463 din 19 octombrie 2010, conținutul acestuia i-a fost comunicat lui Zaițev Pavel (f.d. 134, vol. II).

Ulterior, prin ordonanța din 10 mai 2011 a fost numită o contraexpertiză grafoscopică, în baza căreia au fost colectate și mostrele necesare de semnături și scris anume de la Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia, ceea ce se confirmă prin ordonanțele de colectare a mostrelor, procesele-verbale de

colectare a mostrelor și procesele-verbale de notificare a părților privind dispunerea expertizei (f.d. 161-166, vol. II), iar despre rezultatul expertizei, au fost informați în modul corespunzător atât partea vătămată Zaițev Pavel, inculpata Loghin (Iacovenco) Natalia, cât și inculpata Capcelea Galina, ceea ce se confirmă prin procesele-verbale de comunicare a raportului de expertiză din 07 iulie 2011, 02 septembrie 2011 și 03 septembrie 2011 (f.d. 184-186, vol. II).

De asemenea, instanța de apel a precizat, că chiar și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată, la fel, la cererea participanților la proces, a fost numită o expertiză repetată contabilă în comisie prin încheierea din 28 octombrie 2014, iar ulterior prin încheierea din 04 decembrie 2014, a fost numită o expertiză suplimentară cu formularea unor întrebări adăugătoare (f.d. 191-196, vol. V).

Astfel, cele enunțate, atestă faptul că nu a fost încălcat dreptul inculpatelor și al părții vătămate, la apărare, la un proces echitabil și contradictoriu.

Instanța de apel a subliniat, că reieșind din probele cercetate și analizate, s-a constatat cert suma care lipsește din casa întreprinderii și care persoane sunt responsabile pentru această faptă prejudiciabilă, or, prin dispozițiile de plată falsificate se elibera în mod concret o anumită sumă, cu indicarea în ele a destinației plății, care sunt diferite de cele invocate de către apărare.

Instanța de apel a precizat, că sunt inaplicabile prevederile art. 13 din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, care prevede răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară care revine nemijlocit conducerii entității, care trebuie să organizeze și să asigure ținerea contabilității din momentul înregistrării până la lichidarea acesteia, or, reieșind din atribuțiile de administrator ale lui Zaițev Pavel în cadrul SRL „Donteh Plus”, acesta urma să asigure ținerea contabilității în mod continuu, însă nu a fost angajat nemijlocit în calitate de contabil al persoanei juridice, și nu avea în atribuțiile sale ținerea contabilității.

În acest context, instanța de apel a concluzionat, că pentru încălcările produse în contabilitate, prin ce s-a cauzat o daună materială considerabilă persoanei juridice, urmează să răspundă potrivit contractului individual de muncă, prin prisma clauzei privind răspunderea materială, persoanele angajate în funcție de contabili, și anume Capcelea Galina, activând în calitate de contabil-șef și Loghin (Iacovenco) Natalia, activând în funcție de contabil.

Instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate și argumentele apărării precum că în raportul de expertiză nr. 1577 din 26 octombrie 2015, la pagina nr. 17, la întrebarea nr. 4, s-a stabilit că din cauza neprezentării a documentelor contabile primare, solicitate suplimentar și a evidenței contabile imperfecte, nu este posibil de stabilit neajunsul de bunuri materiale, când la întreprindere activau inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Clumciuc Anna, or, concluzia expertului, nu constituie temei de achitare a inculpatelor, deoarece s-a constatat cert prin acest raport că nu a fost posibil de stabilit neajunsul întreprinderii, nefiind un răspuns concret la întrebarea

formulată.

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate, argumentele apărării precum că sunt irelevante și nu se bazează pe acte confirmatorii, Actul de revizie economico-financiară tematică efectuată de către CCCEC din 15 aprilie 2010 și raportul de Audit, în contextul în care potrivit raportului de expertiză nr. 1577 din 26 octombrie 2015, s-a constatat cert că din cauza neasigurării cu documentele primare de casă, concluzia precum că în soldul întreprinderii este suma de 531 240 lei, este una fără suport contabil, fapt ce atestă că expertul a ajuns la această concluzie doar din considerentul că nu au fost prezentate documentele primare.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării precum că expertul a presupus că neajunsul s-a format posibil până în anul 2010, făcând și o remarcă instanței că termenul presupunerilor săvârșirii infracțiunii este acel dintre anii 2006-2009, iar inculpatele s-au eliberat în anul 2009, după ce directorul Zaițev Pavel a început defăimarea lor în însușirea proprietății, iar Climciuc Anna s-a eliberat la începutul anului 2009.

Instanța de apel a reținut, că potrivit concluziei formulate la prima întrebare din raportul de expertiză nr. 2104 din 29 septembrie 2011 (f.d. 75-89, vol. II), expertul judiciar a concluzionat cert că în perioada dintre anii 2006-2009, de către SRL „Donteh Plus” nu a fost efectuată inventarierea bunurilor materiale și cele bănești, prin ce și s-au încălcat prevederile legale citate, dar bazându-se doar pe actele de inventariere din 01 aprilie 2010 puse la dispoziția expertului, rezultă că la întreprindere este neajuns de mijloace bănești în sumă de 531 240 lei și de marfă în sumă de 132 419 lei.

Cu referire la perioada încălcărilor, instanța de apel a indicat că perioada de referință pentru verificarea corectitudinii efectuării inventarierii bunurilor întreprinderii, a fost invocată nemijlocit prin ordonanța de numire a expertizei, în care au fost formulate întrebările referitor doar la perioada dintre anii 2006 – 2009, care a fost verificată de către expert și în cadrul căreia acesta a concluzionat cert despre existența neajunsurilor.

Formulând răspunsul la întrebarea nr. 7 din ordonanța organului de urmărire penală, persoana responsabilă de încălcările depistate anume în perioada anilor 2006 – 2009, a fost constatată ca fiind casierul, care în acea perioada a fost inculpata Climciuc Anna potrivit actelor anexate la dosar.

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate și argumentele apărării privind declararea nulității acțiunilor întreprinse pe parcursul urmăririi penale, în temeiul art. 251 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel a subliniat, că nemijlocit ordonanța din 09 noiembrie 2009, prin care s-a dispus pornirea urmăririi penale este una legală și emisă în corespundere cu prevederile art. 262, 274 Cod de procedură penală, iar ordonanța privind fixarea termenului de urmărire penală în temeiul art. 259 Cod de procedură penală, este una ce contribuie la desfășurarea justă și promptă a urmăririi penale în continuare, or, indicarea din eroare tehnică a unei date mai înainte de data emiterii ordonanței de pornire a urmăririi penale

nu atrage nulitatea acestui act.

Instanța de apel a menționat, că în motivarea acestei ordonanțe este indicat expres faptul că prezenta cauză penală a fost pornită la data de 09 noiembrie 2009, iar termenul de urmărire penală a fost fixat până la data de 28 februarie 2010, nefiind astfel afectată desfășurarea urmăririi penale, prin indicarea greșită a datei emiterii acesteia, fapte ce nu servesc în temeiul art. 251 Cod de procedură penală, nulitatea actului procesual (f.d. 2, vol. I).

Cu referire la netemeinicia argumentelor apărării, precum că la trimiterea cauzei în instanța de judecată, și respectiv, sesizarea instanței, inculpatul nu a fost informat cu privire la fapta incriminată de procuror, ceea ce reprezintă încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, instanța de apel a precizat, că inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, au fost informate despre conținutul rechizitoriului, fapt confirmat prin recipisele semnate de acestea și anexate la cauza penală (f.d. 250-252, vol. IV).

Mai mult ca atât, în cadrul ședințelor de judecată, la întrebarea instanței dacă inculpatelor le-a fost înmănat rechizitoriul și dacă conținutul acestuia le este clar, acestea au confirmat faptul că le-a fost înmănat rechizitoriul și la depunerea declarațiilor au menționat că învinuirea le este clară.

Referitor la alegațiile apărării, precum că acuzarea presupunea faptul săvârșirii infracțiunilor incriminate și de către Climciuc Anna, însă aceasta a fost audiată în calitate de martor, ca ulterior să-i fie înaintată învinuirea, instanța de apel a indicat că organul de urmărire penală, pe parcursul desfășurării urmăririi penale a efectuat acțiunea de audiere a inculpatei Climciuc Anna în calitate de martor, la acea etapă când încă nu i-a fost înaintată învinuirea, însă ulterior acumulării probelor suplimentare, s-a constatat bănuiala rezonabilă că și inculpata Climciuc Anna a participat la săvârșirea acțiunilor infracționale în calitate de autor, din care motiv a fost emisă corect și legal ordonanța de punere sub învinuire a acesteia la data de 24 septembrie 2012 (f.d. 204- 205, vol. IV).

În privința alegațiilor apărării precum că ordonanța din 21 septembrie 2012 privind anularea ordonanțelor de scoatere de sub urmărire penală și reluarea urmăririi penale, urmează a fi recunoscută nulă, instanța de apel a subliniat, că deja în privința acestei chestiuni, prima instanță s-a expus prin încheierea din 12 mai 2016 (f.d. 183-189, vol. VI), prin care a respins ca neîntemeiată cererea apărătorilor în acest context.

Or, în temeiul art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală corect a decis scoaterea de sub urmărire penală a lui Loghin (Iacovenco) Natalia și Capcelea Galina, iar ulterior, în temeiul art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, au apărut circumstanțe noi, recent descoperite care au servit temei de reluare a procesului penal.

Cu referire la capătul de învinuire înaintat inculpatelor, și anume în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a exclus din învinuirea înaintată inculpatelor agravanta

prevăzută la lit. d) alin. (2) art. 361 Cod penal, ca urmare a efectelor Hotărârii Curții Constituționale nr. 33 din 07 decembrie 2017 prin care s-a declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alin. (1) al art. 327 și de la lit. d) din alin. (2) al art. 361 Cod penal.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate și fără suport legal argumentele apărării precum că în speță, lipsește componența infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece nu este obiectul infracțiunii, iar dispozițiile de plată invocate de către procuror ca fiind falsificate, nu cad sub incidența art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, acestea nefiind documente oficiale.

În acest context, instanța de apel a subliniat, că obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, constituie documentele oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații ori imprimantele, ștampilele sau sigiliile false aparținând unor întreprinderi, instituții sau organizații.

Astfel, contrar argumentelor apărării, reținând prevederile art. 1256 alin. (1), 1257 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a indicat că în speță, dispozițiile de plată, constatate ca fiind falsificate de către inculpate, reprezintă documente oficiale, care acordă drepturi și care se consideră nemijlocit obiectul acestei componențe de infracțiuni.

Instanța de apel a precizat, că prin prisma art. 1258 lit. i) Cod civil, unul din elementele obligatorii care trebuie să conțină o dispoziție de plată este semnătura persoanei autorizate a ordonatorului, în speță fiind administratorul SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel, care avea dreptul să aplice semnătura pe dispozițiile de plată, însă, reieșind din circumstanțele stabilite în cadrul examinării cauzei penale și probelor acumulate la dosar, instanța de apel a conchis că prin falsificarea semnăturii ordonatorului, s-a viciat voința acestuia și s-a dispus eliberarea unor dispoziții de plată ce au oferit posibilitatea de a executa plăți conform destinației indicate în acestea.

În concluzie, instanța de apel a subliniat, că dispoziția de plată cu certitudine este un document oficial, care acordă drepturi și constituie obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate și argumentele apărării precum că dispozițiile de plată sunt documente de uz intern și chiar dacă conțin informație despre persoana care a ridicat banii, aceste dispoziții nu au fost prezentate la careva autorități publice, adică nu au fost supuse procedurii publice de autentificare ca documente oficiale. Aici instanța a reținut, că falsificarea dispozițiilor de plată, prin aplicarea semnăturii în locul administratorului SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel, este una din modalitățile de cauzare a daunelor materiale aduse persoanei juridice, care în coroborare cu celelalte probe, au dovedit existența laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art. 196 alin. (4) Cod penal.

Mai mult ca atât, nici în componența infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, și nici la componența infracțiunii prevăzute de art. 196

alin. (4) Cod penal, nu este prevăzută ca o condiție sau modalitate obligatorie de falsificare a documentelor.

Instanța de apel a mai precizat, că fapta infracțională a avut loc în perioada anilor 2006 – 2009, astfel fiind finalizată în anul 2009, iar pentru infracțiunea incriminată, fiind din categoria celor mai puțin grave, prin prisma art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, termenul de prescripție pentru tragere la răspundere penală constituie 5 ani, iar la expirarea acestuia, persoana urmează să fie liberată de răspundere penală.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată în procesul penal, instanța de apel a conchis că urmează a fi menținută soluția primei instanțe, în acest context, indicând prevederile art. 219 alin. (1), 220 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală.

Reținând prevederile art. 59 alin. (1) Cod de procedură civilă și prevederile art. 57 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel a concluzionat, că dat fiind faptul că, persoana juridică SRL „Donteh Plus” a fost radiată din Registrul de Stat și aceasta nu are capacitate de folosință, procesul civil intentat la acțiunea civilă depusă de Zaițev Pavel, urmează a fi încetat, în contextul în care potrivit art. 60 alin. (1) Cod civil, capacitatea de folosință a persoanei juridice se dobândește la data înregistrării de stat și încetează la data radierii ei din Registrul de Stat în modul și în termenele prevăzute de lege.

Referitor la capătul de cerere privind încasarea prejudiciului în beneficiul lui Zaițev Pavel ca parte civilă, instanța de apel a menționat că chiar dacă prin ordonanța organului de urmărire penală din 18 noiembrie 2009, Zaițev Pavel a fost recunoscut ca fiind parte vătămată (f.d. 97, vol. I), prin recunoașterea vinovăției inculpatelor în săvârșirea infracțiunilor incriminate acestora, s-a cauzat un prejudiciu persoanei juridice SRL „Donteh Plus”, însă nu nemijlocit lui Zaițev Pavel, care este o persoană fizică, iar în acest context, instanța de apel a respins solicitarea privind încasarea din contul inculpatelor în beneficiul lui Zaițev Pavel, prejudiciul cauzat prin infracțiune în sumă de 15 139 853,34 lei.

Or, prejudiciul cauzat părții vătămate SRL „Donteh Plus”, nu poate fi încasat în beneficiul fostului administrator Zaițev Pavel, al cărui patrimoniu este separat de acel al întreprinderii create.

Mai mult ca atât, instanța de apel a precizat, că la materialele cauzei lipsesc probe concludente și pertinente ce să demonstreze faptul că nemijlocit inculpatele prin acțiunile sale, au creat starea de incapacitate de plată a SRL „Donteh Plus”, prin ce au dus-o la faliment.

Prin infracțiunile săvârșite, s-a constatat suma prejudiciului în sumă de 507 050 lei, ce a fost cauzată nemijlocit persoanei juridice SRL „Donteh Plus”, însă care cu certitudine nu a constituit motivul falimentului, lichidării și radierii acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice.

13. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

13.1. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererile de apel depuse, s-a expus neargumentat asupra motivelor invocate de către acuzatorul de stat și părtea vătămată, deoarece nu a reținut nici un motiv dintre cele invocate în cererile propriu-zise.

Consideră acuzarea, că instanța de apel, casând sentința primei instanțe și adoptând soluția privind reîncadrarea acțiunilor inculpatelor de la infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit.b) și d) Cod penal, la infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a interpretat greșit Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 7 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal (*abuzul de putere sau abuzul de serviciu*) (*sesizările nr. 80g/2017 și nr. 129g/2017*) prin care a fost declarat *neconstituțional* textul „*intereselor publice sau*” de la lit. d) din alin. (2) al art. 361 Cod penal.

Astfel, acuzarea menționează, că la faza urmăririi penale, procurorul nu a incriminat inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, semnul „*intereselor publice*” și nici prima instanță prin sentință, nu a reținut acest element al infracțiunii prevăzute la art. 361 Cod penal.

Or, la faza urmăririi penale, inculpatelor le-a fost incriminată acțiunea de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de către două sau mai multe persoane (lit. b) alin. (2) art. 361 Cod penal), care s-a soldat cu daune în proporții mari, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice (lit. d) alin. (2) art. 361 Cod penal), în speță – părții vătămate și civile SRL „Donteh Plus”.

Consideră acuzarea, că instanța de apel nu urma să excludă din învinuire calificativul prevăzut la lit. d) alin. (2) art. 361 Cod penal, incriminat inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, deoarece textul „*soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*”, nu a fost supus controlului constituțional de legalitate și nici nu a fost exclus din norma materială penală la data pronunțării deciziei contestate.

De asemenea, acuzarea precizează că instanța de apel, constatând fapta de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de către inculpate, neîntemeiat a exclus din învinuire că această faptă a cauzat agentului economic SRL „Donteh Plus”, o daună materială în proporții deosebit de mari.

Prin urmare, indică că instanța de apel excluzând din învinuire, cauzarea prin acțiunile inculpatelor a unei daune materiale în proporții deosebit de mari, a stabilit contrariul în partea descriptivă a deciziei recurate, că reieșind din împuternicirile delegate atât inculpatei Capcelea Galina, care a activat în calitate de contabil-șef, inculpatei Loghin (Iacovenco) Natalia, care a activat în calitate de contabil, precum și inculpatei Climciuc Anna, care a activat în calitate de manager de vânzări, prin prisma funcțiilor sale, în virtutea obligațiunilor stabilite de contractele individuale de muncă încheiate și prevederile legislației

în vigoare aplicabile acestora, *inculpatele, prin aplicarea semnăturilor în locul administratorului Zaițev Pavel pe dispozițiile de plată, abuzând de încrederea acestuia, au eliberat mijloace bănești, cu indicarea unei alte destinații, încălcând prevederile Legii contabilității, au contribuit la cauzarea de daune materiale întreprinderii în proporții deosebit de mari, și anume în baza raportului de expertiză judiciar contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011 seria BB002066 în sumă de 663 659 lei. Iar, falsificarea dispozițiilor de plată, prin aplicarea semnăturii în locul administratorului SRL „Donteh Plus”, Zaițev Pavel, este una din modalitățile de cauzare a daunelor materiale aduse persoanei juridice.*

În acest context, consideră acuzarea că excluderea din învinuire a mențiunii privind cauzarea de daune SRL „Donteh Plus”, reprezintă o eroare gravă de fapt care a afectat legalitatea și temeinicia soluției instanței de apel.

Cu referire la capătul de acuzare incriminat inculpatelor în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, indică acuzarea că prima instanță greșit a reîncadrat acțiunile inculpatelor în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, iar instanța de apel a menținut această soluție și a reținut doar argumentul că la baza învinuirii inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, în săvârșirea infracțiunii de delapidare a averii străine, de către acuzare au fost puse actele ce dovedesc lipsa de mijloace bănești în casa întreprinderii, însă nu și nemijlocit faptul însușirii ilegale a acestora de fiecare dintre inculpate.

Astfel consideră, că instanța de apel urma să determine și să constate corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile efectiv săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (5) Cod penal, și respectiv art. 196 alin. (4) Cod penal, în contextul în care a constatat că inculpatele au acționat prejudiciabil în coraport cu partea vătămată SRL „Donteh Plus”.

Subliniază, că în baza probelor acumulate, cercetate și administrate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel nu a stabilit că inculpatele, prin acțiunile sale, au însușit acele mijloace bănești, dar a constatat lipsă în casa persoanei juridice SRL „Donteh Plus”, invocând faptul că reieșind din componența de infracțiune prevăzută la art. 191 alin. (5) Cod penal, însușirea este un semn obligatoriu al acestei infracțiuni, iar absența acestui semn obligatoriu din latura obiectivă, atrage după sine și lipsa componenței de infracțiune a delapidării averii străine.

Indică acuzarea, că necesitatea condamnării inculpatelor în baza art. 191 alin. (5) Cod de procedură penală, rezultă din următoarele probe, și anume declarațiile părții vătămate Zaițev Pavel, declarațiile martorilor Talpă Vasile, Timofti Alexandru, Cvasnițchi Andrei, Romanenco Natalia, Zaițeva Alisa, raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 12 noiembrie 2010, raportul de expertiză grafologică nr. 463 din 19 octombrie 2010, raportul de contraexpertiză grafologică nr. 1487 din 08 iulie 2011, procesele-verbale de confruntare a declarațiilor părții vătămate Zaițev Pavel și bănuitei Loghin (Iacovenco) Natalia, bănuitei Capcelea Galina (f.d. 162, 167, vol.I), procesele-verbale de ridicare a documentelor întreprinderii SRL „Donteh Plus” (f.d. 17,

19, 28, 32, 72, vol.II), procesele-verbale de ridicare a rulajelor conturilor bancare a SRL „Donteh Plus” (f.d. 14, vol.III), procesul-verbal de examinare a pașaportului cet. Zaițev Pavel (f.d. 196, 200, vol.III; f.d. 102-103, vol.IV), documentele ridicate de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova din 12 septembrie 2011 (f.d. 173, 186-187, 190-195, vol. III), documentele prezentate de către Serviciul Grăniceri al RM din 12 septembrie 2011 (f.d. 187-195, vol.III), documentul Direcției Statistică Chișinău din 12 iulie 2012 (f.d. 125-130, vol.IV), documentul Direcției administrare fiscală Botanica din 31 iulie 2012 (f.d. 132-134, 170-177, vol.IV) și actul reviziei economico-financiară tematică la SRL „Donteh Plus” a CCCEC din 15 aprilie 2010 (f.d. 3-13, vol.II).

Consideră acuzarea, că au fost acumulate și cercetate suficiente probe pertinente și concludente care demonstrează vinovăția inculpatelor în baza art. 191 alin. (5) Cod penal și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Conchide, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nefiind supuse verificării probele prezentate de partea acuzării și nefiind apreciată fiecare probă în parte în raport cu motivele acuzării expuse în apelul declarat.

14. Partea vătămată Zaițev Pavel, fără a indica un temei concret din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei.

14.1. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel s-a expus superficial asupra motivelor invocate în apel, unele argumente nici nu au fost reflectate, iar motivarea este una contradictorie cu probatoriul prezentat la materialele cauzei.

Susține, că la aprecierea prejudiciului, instanța de apel a indicat o sumă care contravine cu cea estimată de către expert.

În opinia recurentului, instanța de apel eronat a constatat că prin ordonanța organului de urmărire penală din 18 noiembrie 2009, Zaițev Pavel a fost recunoscut ca reprezentant legal al părții vătămate a SRL „Donteh Plus” (f.d. 97-99, vol. I), or, nemijlocit Zaițev Pavel a fost recunoscut ca parte vătămată.

Menționează, că sumele delapidate de la întreprindere au avut ca proveniență investițiile personale ale lui Zaițev Pavel, ca asociat unic, în fondul statutar în cuantum de 382 000 lei, și creditul bancar garantat de către Zaițev Pavel prin ipotecarea a două apartamente.

Relevă, că instanța de apel nu a motivat și nu a reflectat în decizie, argumentul esențial și decisiv al părții vătămate, precum că sumele delapidate sunt indicate incorect, în realitate cuantumul sumelor delapidate fiind de 2 338 658 lei, format din suma de 1 674 999 lei – mijloace bănești neconfirmate prin semnătura destinatarului și conform legislației în vigoare se consideră neajuns în casă; suma de 531 240 lei – neajunsuri de mijloace bănești în casă și suma de 132 419 lei – neajuns de marfă, stabilit conform expertizei judiciar-

contabile nr. 2104 din 29 septembrie 2011 (f.d.85, vol.II).

Precizează, că instanța de apel nu a motivat și nu a reflectat în decizie faptul neincluserii în cuantumul sumelor prejudiciului cauzat, suma de 1 674 999 lei, ce reprezintă mijloace bănești neconfirmate prin semnătura destinatarului, or, conform art. 27 Hotărârii de Guvern nr. 764 din 25 noiembrie 1992, eliberarea banilor din casă, neconfirmată prin semnătura beneficiarului din dispoziția de plată sau alt document care o substituie, se consideră lipsă de bani în casă.

Indică, că instanța de apel, examinând superficial materialele cauzei, eronat a conchis că suma prejudiciului cauzat în cuantum de 531 240 lei, nu putea duce la falimentul întreprinderii, astfel ignorând raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011 (f.d.85, vol.II).

Susține partea vătămată, că a fost contractat un credit bancar, pentru care au fost gajate două apartamente în mun. Chișinău, iar din motiv că inculpatele au cauzat întreprinderii un prejudiciu material considerabil, apartamentele menționate au fost adjudecate de către banca comercială și debitorii gajiști au fost deposedați de locuințe.

15. Avocatul Gavriiliuc Ion în numele inculpatelor și inculpatele Capcelea Galina și Iacovenco (Loghin) Natalia, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

15.1. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel s-a expus asupra lipsei bunurilor materiale, însă a ignorat faptul constatării locului aflării acestor bunuri, or, prezența bunurilor a fost constatată în cadrul reviziei al neajunsului în sumă de 132 419 lei, care s-a format după eliberarea din serviciu a inculpatelor, prin transmiterea bunurilor în martie 2010, de la depozitele SRL „Donteh-Plus” la SRL „Ialoveni Service”, fapt efectuat și explicat de noul șef al depozitului Railean Anna, care nu a fost audiată, din motivul aflării permanente cu locul de trai, în Federația Rusă și astfel refuzând să se prezinte în instanța de judecată, însă aceste circumstanțe au fost constatate din explicațiile lui Railean Ana, făcute în cadrul reviziei economice financiară – tematică din 15 aprilie 2010, efectuat de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (f.d.3-13, vol.II).

Menționează, că instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei, a motivat soluția de calificare a acțiunilor inculpatelor în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar în dispozitivul deciziei, instanța recunoaște ca fiind vinovate inculpatele Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, doar în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fapt ce atestă o situație contradictorie, ori dispozitivul a fost expus neclar, astfel lipsind sintagma „se recunosc vinovate în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal”.

Consideră, că instanța de apel eronat a dispus condamnarea inculpatelor,

în contextul în care urmărirea penală a fost reluată ilegal, ordonanțele de punere sub învinuire și rechizitoriul nu corespund prevederilor legale, iar suma prejudiciului cauzat, fiind stabilită neîntemeiat.

Invocă apărarea, că potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 12 din 14 mai 2015, Curtea a menționat că conform Convenției Europene, două situații pot determina redeschiderea unei cauze penale și anume: dacă există fapte noi sau recent descoperite și 2) dacă există un viciu fundamental.

Astfel, susține că instanța de apel neîntemeiat a respins argumentele apărării și a apreciat faptul reluării urmăririi penale ca fiind întemeiat, doar în baza încheierii primei instanțe din 12 mai 2016, în contextul în care Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14 mai 2015, statuează că principiul *non bis in idem* impune autorităților publice competențe nu doar interdicția de a judeca repetat o persoană dar și interdicția de a urmări penal de mai multe ori o persoană pentru aceiași faptă, iar acest principiu urmează a fi aplicat numai atunci când a fost emis un act cu caracter definitiv, fie că este vorba de o ordonanță de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală, fie de o hotărâre judecătorească definitivă.

În acest context, indică apărarea că întrucât prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14 mai 2015 au fost recunoscute constituționale doar prevederile de reluare a urmăririi penale în cazul prezenței de „fapte noi” sau a unui „viciu fundamental”, iar în ordonanța procurorului ierarhic superior din 21 septembrie 2012 de reluare a urmăririi penale, nu au fost indicate fapte noi sau un viciu fundamental, urma a fi recunoscută ilegală reluarea urmăririi penale, or, în lipsa legalității efectuării urmăririi penale reluate, este ilegală punerea sub învinuire a lui Climciuc Anna la data de 24 septembrie 2012.

Susține, că constatarea vinovăției după o reluare ilegală a urmăririi penale, în lipsa unor „fapte noi”, contravine prevederilor art. 50 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO, art. 6) pct.44), 22 alin. (2), 287 alin. (4) Cod de procedură penală și art. 7 alin. (2) Cod penal.

Mai indică, că expunerea evazivă asupra faptei reținute prin rechizitoriu, echivalează cu lipsa informației despre fapta incriminată și cu neinformarea inculpatului cu privire la învinuirea înaintată, or, în cazul în care persoana nu este informată cu privire la învinuirea înaintată, aceasta este lipsită de dreptul să-și asigure posibilitatea pregătirii și exercitării apărării.

Precizează, că instanța de judecată este valabil sesizată și, respectiv, este în drept să judece cauza, cu condiția că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii, consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor, semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

În opinia apărării, actele procesuale – ordonanța de punere sub învinuire

și rechizitoriul, în speță, sunt inefficient motivate sub aspectul informării cu privire la învinuirea înaintată, or, faptele imputate inculpatelor sunt insuficient descrise, sunt imprecise și nu sunt stabilite ca mod de operare, prin loc și timp.

Subliniază, că învinuirile nu întrunesc elementele obligatorii, fără indicarea concretă a datei, locului, valorii în bani însușite de fiecare dată, modalității de însușire, cum ar fi sumele încasate ca datorii sau prin trecerea după partea vătămată Zaițev Pavel, sau prin realizarea mărfurilor la un preț mai înalt, invocând apărarea în acest context, cauza *Adrian Constantin vs România*, Hotărârea din 12 aprilie 2011.

Menționează, că concluziile instanței de apel, cu referire la neajunsul de mijloace bănești în sumă de 531 240 lei și de marfă în valoare de 132 419 lei, contravin raportului de expertiză nr. 1577 din 26 octombrie 2015, care a rămas fără o analiză în decizia instanței de apel și în care se concluzionează că presupunerile expuse în actele de revizie și rapoartele precedente de expertiză, precum că soldul de mijloace bănești în casa entității la sfârșitul perioadei anului 2009, trebuia să fie în sumă de 531 240 lei, nu are temei contabil și nu este asigurat cu documente contabile primare.

Subliniază apărarea, că experții au indicat faptul că conform materialelor prezentate suplimentar, în registrul de casă a casierului la data de 28 decembrie 2009, soldul la sfârșitul zilei este indicat „0” (zero), iar documente contabile primare precum că în casieria entității au fost careva mișcări de mijloace bănești în perioada 29 – 31 decembrie 2009, nu sunt.

De asemenea, invocă că pe presupuneri sunt bazate și argumentele instanței de apel cu referire la raportul de expertiză judiciar-contabilă nr. 2104 din 29 septembrie 2011.

Relevă, că martorul Gavrilan Gheorghe, fostul administrator al SRL „Jaloveni Service” a confirmat că primea cu împrumut materiale de la SRL „Donteh Plus”.

Reiterează apărarea, că inventarierea prin care s-au stabilit neajunsurile pe care se bazează învinuirea, a fost efectuată la data de 01 aprilie 2010.

Consideră, că concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatelor sunt lipsite de probatoriu, în contextul în care există dubii în privința neajunsului de surse financiare deținute în actele de revizie/expertiză, fiind stabilită suma de 531 240 lei, iar în învinuire fiind suma de 374 631 lei și constatarea prezenței bunurilor materiale în sumă de 132 419 lei.

La baza soluției sale, instanța de apel a pus declarațiile martorilor Gavrilan Gheorghe, Gavrilan Dumitru, Gavrilan Maxim, Talpă Vasilie și Timofti Alexandru, care nu au declarat careva fapte de însușire, înșelăciune și abuz de încredere ale inculpatelor, or, acești martori au declarat despre activitatea corectă a inculpatelor și despre însușirea surselor financiare de către directorul firmei Zaițev Pavel, iar declarații acuzatorii privind cauzarea prejudiciului material a depus doar partea vătămată Zaițev Pavel.

Mai indică, că instanța de apel nu s-a expus în privința prezenței intenției de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari prin abuz de

încredere sau acțiuni concrete îndreptate spre săvârșirea acestor acțiuni, precum și confecționarea, deținerea sau folosirea documentelor oficiale false, respectiv lipsind latura subiectivă și obiectivă a infracțiunii.

16. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sunt pasibile admiterii din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: *6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

După cum rezultă din materialele dosarului penal, Capcelea Galina, Loghin Natalia și Climciuc Ana, potrivit rechizitoriului au fost învinuite de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal – *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, săvârșită în proporții deosebit de mari*, precum și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal – *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de către două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice*.

Fiind investită cu judecarea în fond a cauzei penale, prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatelor Capcelea Galina, Loghin (Iacovenco) Natalia și Climciuc Anna, din prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, și anume, *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, săvârșită de două sau mai multe persoane*.

Totodată, prima instanță a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatelor Capcelea Galina, Loghin Natalia și Climciuc Ana, învinuite în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

La rândul său, fiind la a doua rundă a procedurilor în ordine de apel, instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii ca nefondate a apelurilor declarate de către procuror și de către partea vătămată Zaițev Pavel, și admitând apelurile declarate de către avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatei Climciuc Anna, de către inculpata Iacovenco (Loghin) Natalia și de către inculpata Capcelea Galina, a dispus casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna, au fost recunoscute vinovate în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și liberate de pedeapsă penală în temeiul art. 60 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, în

rest, dispozițiile sentinței primei instanțe fiind menținute.

Cu referire la soluția dată de instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată că în speță își găsește confirmare temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și dispozitivul hotărârii este expus neclar*. Or, în acest context urmează a fi menționat că prima instanță nu a recunoscut vinovăția inculpatelor Capcelea Galina, Loghin Natalia și Climciuc Ana, învinuite în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, ci doar a dispus încetarea procesului penal din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Totodată, deși instanța de apel pe de o parte a dispus casarea parțială a sentinței, și a recunoscut vinovăția inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna, doar în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, dispunând liberarea de pedeapsă penală a acestora în temeiul art. 60 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pe de altă parte, menținând celelalte dispoziții ale sentinței primei instanțe, instanța de apel s-a expus asupra corectitudinii soluției primei instanțe privind reîncadrarea faptelor inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna din prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, *considerând că vinovăția acestora a fost dovedită cu certitudine*, cu toate acestea a constatat fapta ca fiind vovedită doar pe marginea învinuirii inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

De altfel, instanța de recurs remarcă și faptul, că instanța de apel, casând sentința primei instanțe și adoptând soluția privind reîncadrarea acțiunilor inculpatelor de la infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, la infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna le-a fost incriminată infracțiunea de *confeccionare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de către două sau mai multe persoane* (lit. b) alin. (2) art. 361 Cod penal), *care s-a soldat cu daune în proporții mari, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice* (lit. d) alin. (2) art. 361 Cod penal), adică nici nu le-a fost imputat semnul „*intereselor publice*” de la lit. d) din alin. (2) al art. 361 Cod penal, care a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 7 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține și faptul, că instanța de apel constatând fapta de confeccionare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșită de către

inculpate, *a exclus din învinuire sintagma că această faptă a cauzat agentului economic SRL „Donteh Plus”, o daună materială în proporții deosebit de mari, însă fără a oferi o careva argumentare juridică pe marginea acestei soluții.*

De altfel, din faptele constatate ca fiind dovedite în sarcina inculpatelor Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna de către instanța de apel în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu rezultă concret data sau perioada săvârșirii infracțiunii. Pe când conform practicii judiciare, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs atestă și faptul că instanța de apel a trecut cu vederea o serie de argumente invocate în apelurile apărării, fără a le oferi o motivare corespunzătoare.

Astfel, avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatei Climciuc Ana a invocat, că atât ordonanța de punere sub învinuire, cât și rechizitoriul sunt neclare prin indicarea faptei, deoarece lipsesc elementele obligatorii cum sunt, indicarea concretă a datei, locului, valorii în bani, însușite de fiecare dată, modalitatea de însușire cum ar fi sumele încasate ca datorii, sau prin trecerea după partea vătămată Zaițev Pavel, sau prin realizarea mărfurilor la un preț mai înalt.

În același context apărarea a evidențiat, că pe învinuirea adusă inculpatei Climciuc Anna în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în textul învinuirii sunt indicate „*proporții deosebit de mari*”, însă în partea rezolutivă a învinuirii sunt indicate „*proporții mari*”, fără a fi specificate sumele pentru fiecare dispoziție de plată.

Aici Colegiul penal lărgit atestă, că de fapt această discrepanță persistă pe învinuirile aduse în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la toate 3 inculpate, însă instanța de apel nu a pătruns în esența acestor argumente și nu s-a pronunțat deloc la aspectul dat.

De asemenea instanța de apel nu a analizat esența argumentelor aduse în apel de către inculpatele Capcelea Galina, Iacovenco (Loghin) Natalia și Climciuc Anna cu referire la faptul că, lipsa mijloacelor bănești din casa întreprinderii s-a constatat pentru perioada anilor 2006-2009, însă din Raportul de expertiză nr. 2104 din 29 septembrie 2011, rezultă că inventarierea a avut loc în luna aprilie 2010, și anume după ce inculpatele sau concediat de la SRL „Donteh Plus”, iar potrivit concluziilor expertului expuse în pct. 5 din raportul de expertiză, rezultă că este imposibil de constatat care a fost neajunsul de bunuri materiale și financiare pentru perioada anilor 2006-2009, din motiv că în această perioadă, nu a fost efectuată nici o inventariere,

concluzie care rezultă și din raportul de expertiză contabilă nr. 1577 din 26 octombrie 2015.

Totodată, la inventarierea din 01 aprilie 2010, a fost stabilit neajunsul bunurilor materiale, în sumă de 132 419 lei, și anume după un an, ulterior eliberării lui Climciuc Anna din funcția de șef al depozitului, ceea ce rezultă că neajunsul s-a format după transmiterea bunurilor în luna martie 2010 la SRL „Ialoveni service”, circumstanță declarată și de către noul șef al depozitului, Railean Anna, fapt constatat prin actul de revizie economică financiară tematică din 15 aprilie 2010, întocmit de către Centrul pentru combaterea Crimelor Economice și Corupției.

De asemenea instanța de recurs atestă că instanța de apel respingând argumentele apărării cu referire la faptul că inculpatele nu au avut încheiat un contract de răspundere materială cu angajatorul, a făcut concluzii contradictorii, pe de o parte indicând că *inculpata Climciuc Anna a fost angajată în cadrul SRL „Donteh Plus” în calitate de contabil-șef în baza contractului individual de muncă nr. 4 din 02 ianuarie 2004*, ca ulterior să constate că lipsa mijloacelor bănești din casa întreprinderii se datorează casierului persoanei juridice la acel moment Climciuc Anna, cu toate că în fapta constatată se menționează că această inculpată a activat în calitate de manager de vânzări.

Colegiul penal lărgit ține să menționeze și faptul că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului, iar în contextul acestor prevederi instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile instanței ierarhic superioare punctate în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 ianuarie 2019 (*a se vedea pct. 11 din prezenta decizie*).

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și dispozitivul hotărârii este expus neclar”*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, urmând să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și

motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

17. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către partea vătămată Zaițev Pavel, de către avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatelor și inculpatele Capcelea Galina și Iacovenco (Loghin) Natalia, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, în cauza penală în privința lui **Capcelea Galina xxxxx, Iacovenco (Loghin) Natalia xxxxx și Climciuc Anna xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **26 martie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Pitic Mariana